

Узх. № 126/12.12.2018г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ на
КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕ И ХРАНИ
В НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-жа ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

СТАНОВИЩЕ

по Законопроект на Закона за храните

Във връзка с нотифицирания от България на 18.10.18г. проект на Закона за храните („ЗХ“) на интернет –страницата ТРИС на ЕК, с нотификационен номер 2018/529/BG (Bulgaria), моля да вземете под внимание следната информация:

С настоящето бихме искали да изразим нашата положителна оценка и адмирации спрямо нотифицирания нов вариант на ЗХ, включително и корекциите на чл.19 и чл. 121.

В допълнение, с оглед на яснота и точност и за да бъде ЗХ целесъобразен, с изрично дефинирано приложно поле и обхват, бихме желали да обърнете внимание на изложената по-долу информация, която Ви беше предоставена многократно чрез редица становища при изработването и съгласуването на първоначалния проект на ЗХ.

1. В настоящия проект на ЗХ се съдържа отново преработен вариант на чл. 22, а именно:

„Бизнес оператор не може чрез реклами или други форми на търговски съобщения, в които участват деца, да рекламира:

- 1. генетично модифицирани храни и храни, за които има нормативно въведени ограничения за употреба от деца;*
- 2. храни, които съдържат хранителни съставки и вещества с хранителен или физиологичен ефект, които не отговарят на изискванията за здравословно хранене, съгласно действащата нормативна уредба.“*

Считаме, че чл. 22 следва да бъде изключен от обхвата на ЗХ и/или заменен с действащата регулация (чл. 9а ЗХ) поради следните причини:

- Правната норма е изключително обща и неясна.
 - В правния мир липсват дефиниции и регулация за „храни, които съдържат хранителни съставки с хранителен и физиологичен ефект“, за „изисквания за здравословно хранене“¹ или за „генетично модифицирани храни и храни, които са забранени за консумация от деца“;
 - не е уточнено какво се има предвид с термина „деца“ и за коя възрастова категория се отнася – до навършване на 18г. (както е в Закона за закрила на

¹ Налице е частична регулация за лица под 3г. и за ученици.

детето) или има значение дали са пълнолетни, непълнолетни или малолетни (съгласно Закона за лицата и семейството).

- С чл. 22 от ЗХ се създава двойна регулация и компетенция, а именно: Забраните за деца при рекламата се съдържат в Критериите на СЕМ², както и други поднормативни документи³
- Гореписаните неясноти, двойна регулация и компетентност ще доведат до субективно и разностранно тълкуване и до значителна несигурност и ненужни повторения, както и усложняване на нормативната наредба, неясноти по отношение на компетентността, както и до налагане на повече от едно административно наказание за едно и също нарушение, което е законово недопустимо.
- Регламент 1169/2011⁴ не създава възможност за допълнителна регулация на национално ниво относно реклама, а препраща към специфичното приложимо законодателство.
- Всяко едно необосновано и неясно нормативно ограничение има икономически ефект върху правните му субекти и води до ограничение на свободата на пазара, основен принцип на ЕС.

2. Оспорване на административни актове не спира изпълнението им

В ЗХ многократно е предвидено обжалването на административните актове на контролния орган да не спира изпълнението им, при което липсва ясна диференциация на видовете актове, т.е. отнася се за всички видове актове, без оглед на степента на опасност на неизпълнението на изискването на официалния контрол, станало повод за издаването на акта.

Предвидената норма е нецелесъобразна и неприложима за бързоразвалящи се продукти. Независимо от законодателната възможност предварителното изпълнение на актовете да може отделно да бъде оспорено, заложената правна забрана е несъвместима и ще доведе до значителни вреди за бизнес операторите на храни, както и до нецелесъобразно разходване на годна за консумация храна. Наличната приложима съдебна практика отразява обичайната нагласа на българския съдебен орган да отхвърля жалби срещу предварително изпълнение, когато в краткия срок не съумее да прецени наличието/липсата на опасност за общественото здраве (последното следва да се контролира от системата за проследимост и безопасност на оператора на храни).

² Критерии за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата, приети на основание чл. 32, ал.5 от Закона за радиото и телевизията.,

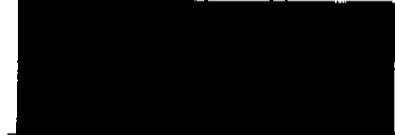
³ Рамка за отговорна комуникация на храни и напитки от Етичния Кодекс на Националния съвет за саморегулация, която съгласно чл.76 от Закона за радиото и телевизията е задължителна за доставчиците на медийни услуги, т.е. следва да бъдат съблюдавана и от операторите на храни.

⁴ Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията

Множество са и примерите, когато контролният орган също не съобразява опасността и налага необосновано тежки принудителни административни мерки. Това води не само до разходи за операторите на храни (за изпълнението на акта, за оспорването на същия в съда,) и до загуби от реализация на стоката, но също така и до разход на времеви ресурс в администрацията и потенциални разходи за контролния орган.

Неспирането на изпълнение при оспорване на административния акт следва да се прилага само в извънредно тежки случаи - напр. при системни нарушения или когато има опасност за живота на потребителите.

С уважение

Иордан Матеев
Изпълнителен директор
Сдружение за модерна търговия

